

M.A. (2022) (SEM/CR) CBCS Part-I Semester-I Examination: March/April-2023
Sociology (Optional) Paper-XXII

SOCO22: Education & Society (New Pattern 2022)

Day and Date: Saturday, 06/05/2023

Total Marks: 60

Time: 10.30 AM To 12.30 PM

Instructions:

1. All Questions are Compulsory.
2. All Questions carry equal marks.
3. Figures to the right indicate full marks

Q.1. Choose the Correct alternatives from the following.

15

- 1 is the main founder of Educational sociology.
 A) Jorj Pen B) R.K. Marton C) Emil Durkheim D) Iravati Karve
- 2 Educational sociology is the study of the ineration between the individual his environment.
 A) Social B) Financil C) Cultural D) None of these
- 3 Educational sociologists analyze as the focal point.
 A). Society B). Village C). School D). Family
- 4 According to the aim of education should be to create good citizens.
 A). Iravati curve B). Aristotale C). Johndewey D). Alwood
- 5 Sociology is the scientific study of the relationship between education and society. A). Society B).education C). Political D).Community
- 6 According to family and school are important institutions of socialization.
 A.Kingsley Davis B. Tolcott Parsons C. August is warm D.George Paine.
- 7 According to the view, the foundation of all institutions in the society is based on the economic factor
 A. Feminist Approach B. Marxist Approach C. Functional Approach D. None of these
- 8 was an American theoretician and philosopher.
 A. Emile Durkheim B. Ivan Ilitch C. Karl Marx D. Tolcott Parsons
- 9 Wrote the book Subjection of Women.
 A. Herbert Spencer B. J. S. Mill C. Karl Marx D. Avon Elitch
- 10 According to, socialism is the reproduction of the skills of workers' power and the ideology of the ruling class.
 A)Louis Althusser B) Ellis Rossi C) Linda Garden D) is not among these
- 11 In the process of socialization the individual acquires his ...
 A. Culture B. Language C. caste D. religion
- 12 Socialization is one of the important functions of the school.
 A. August Komte B. Max Weber C. Emile Durkheim D. Wilfred Pareto

13 He has given as much importance to the factors that bring about change as to the study of the factors that create stability in the society.

A. Tolcott Parsons B. Emile Durkheim C. August warm D. Karl Marx

14 class initiates social reform movements.

A. well educated B. Uneducated C. rustic D. None of these

15 It is organized on a hierarchical structure of various groups.

A. Person B. Society C. Community D. None of these

Q.2. Write short Notes (Three out of Four) .

15

1 Interactions in the Education System.

2 The period of independence.

3 A Feminist Approach.

4 Objectives of Socialization.

Q.3. Write short Answers (Three out of Four) .

15

1 Education and Social Stratification.

2 A cultural reproduction approach to education.

3 Write education and modernization.

4 Types of social mobility.

Q.4.. Answer the following question on broad. (One out of two).

15

1 Elaborate the development of sociology of education.

2 Explain Davis and Moore's sociological functionalist approach to education.

मराठी रूपांतर

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

1 शैक्षणिक समाजशास्त्राचा मुख्य प्रवर्तक म्हणून यांना मानले जाते.

अ. जॉर्ज पेन ब. मर्तन क. एमिल दुर्खीम ड. ईरावती कर्वे

2 शैक्षणिक समाजशास्त्र हा व्यक्ती आणि तिचे पर्यावरण यांच्या अंतरक्रियांचा अभ्यास होय.

अ. सामाजिक ब. आर्थिक क. सांस्कृतिक ड. यापैकी नाही

3 शैक्षणिक समाजशास्त्रज्ञ केंद्रबिंदू मानून विश्लेषण करतात.

अ. सोसायटी ब. गाव क. शाळा ड. कुटुंब

4 च्या मते चांगले नागरिक घडवणे हे शिक्षणाचे उद्दिष्ट असावे.

अ. इरावती वक्र ब. अरिस्टॉटल क. जॉन ड्यू ड. एलवूड

5 समाजशास्त्र हे शिक्षण आणि समाज यांच्यातील संबंधांचा शास्त्रीय अभ्यास आहे.

अ. समाजाचे ब. शिक्षणाचे क. राजकीय ड. समुदाय

- 6च्या मते कुटुंब व शाळा ह्या सामाजिकरणाच्या महत्वाचा संस्था आहेत.
अ. किंग्ले डेव्हिस ब. टोलकॉट पार्सन्स क. ऑगस्ट कोमट ड. जॉर्ज पेन
- 7 दृष्टिकोनानुसार समाजातील सर्व संस्थानचा पाया आर्थिक घटकावर आधारित
अ. स्त्रीवादी दृष्टिकोन ब. मार्क्सवादी दृष्टिकोन क. कार्यवादी दृष्टिकोन ड. यापैकी नाही
- 8 हा अमेरिकन सिद्धान्तकार आणि तत्वज्ञ होता.
अ. एमिल दुर्खीम ब. ईव्हान इलिच क. कार्ल मार्क्स ड. टोलकॉट पार्सन्स
- 9 यांनी सब्जेक्षण ऑफ वुमेन हा ग्रंथ लिहिला.
अ. हर्बर्ट स्पेन्सर ब. जे.एस. मिल्ल क. कार्ल मार्क्स ड. ईव्हान इलिच
- 10 मते कामगारांच्या शक्तीच्या कौशल्याचे पुनर्रत्यादन आणि सत्ताधारी वर्गाच्या विचारप्रणालीचे समाजीकरण.
अ. लुईस अल्थुसार ब. एलीस रॉसी क. लिंडा गार्डन ड. यापैकी नाही
- 11 सामाजीकरणाच्या प्रक्रियेत व्यक्ती आपली आत्मसात असते.
अ. संस्कृती ब. भाषा क. जात ड. धर्म
- 12 समाजीकरण हे शाळेचे महत्वाचे कार्ये आहे असे यांनी म्हंटले आहे.
अ. ऑगस्ट कोमट ब. मॅक्स वेबर क. एमिल दुर्खीम ड. विल्फ्रेड पॅरेटो
- 13 यांनी समाजात स्थैर्य निर्माण करणाऱ्या घटकांच्या अभ्यास इतके महत्व परिवर्तन घडवून आणणाऱ्या घटकांना दिले आहे.
अ. टालकॉट पार्सन्स ब. एमिल दुर्खीम क. ऑगस्ट कोमट ड. कार्ल मार्क्स
- 14 वर्ग सामाजिक सुधारणेच्या चळवळी सुरु करतो.
अ. सुशिक्षित ब. अशिक्षित क. अडाणी ड. यापैकी नाही
- 15 हा विविध समूहांच्या श्रेणी रचनेवर संघटीत झालेला असतो.
अ. व्यक्ती ब. समाज क. समुदाय ड. यापैकी नाही

Q.2. टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 शिक्षणव्यवस्थेतील आंतरक्रिया .
- 2 स्वातंत्र्यप्राप्तीचा काळ .
- 3 स्त्रीवादी दृष्टिकोन.
- 4 सामाजिकरणाचे उद्दिष्टे.

Q.3. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 शिक्षण व सामाजिक स्तरीकरण .
- 2 शिक्षणाविषयीचा सांस्कृतिक पुनरुत्पादनाचा दृष्टिकोन .
- 3 शिक्षण आणि आधुनिकीकरण लिहा
- 4 सामाजिक गतिशीलतेचे प्रकार .

Q.4. सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 शिक्षणाच्या समाजशास्त्राचा विकास विशद करा.
- 2 डेव्हिस आणि मूर यांचा शिक्षणाचा समाजशास्त्रीय कार्यवादी दृष्टिकोन स्पष्ट करा.

Model Answer Paper

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 शैक्षणिक समाजशास्त्राचा मुख्य प्रवर्तक म्हणून यांना मानले जाते.
अ. जॉर्ज पेन ब. मर्तन क. एमिल दुर्खीम ड. ईरावती कर्वे
Option 1
- 2 शैक्षणिक समाजशास्त्र हा व्यक्ती आणि तिचे पर्यावरण यांच्या अंतरक्रियांचा अभ्यास होय.
अ. सामाजिक ब. आर्थिक क. सांस्कृतिक ड. यापैकी नाही
Option 3
- 3 शैक्षणिक समाजशास्त्रज्ञ केंद्रबिंदू मानून विश्लेषण करतात.
अ. सोसायटी ब. गाव क. शाळा ड. कुटुंब
Option 3
- 4 च्या मते चांगले नागरिक घडवणे हे शिक्षणाचे उद्दिष्ट असावे.
अ. ईरावती वक्र ब. अरिस्टॉटल क. जॉन ड्यू ड. एलवूड
Option 2
- 5 समाजशास्त्र हे शिक्षण आणि समाज यांच्यातील संबंधांचा शास्त्रीय अभ्यास आहे.
अ. समाजाचे ब. शिक्षणाचे क. राजकीय ड. समुदाय
Option 2
- 6 च्या मते कुटुंब व शाळा ह्या सामाजिकरणाच्या महत्वाचा संस्था आहेत.
अ. किंग्ले डेव्हिस ब. टोलकॉट पार्सन्स क. ऑगस्ट कोमट ड. जॉर्ज पेन
Option 2
- 7 दृष्टिकोनानुसार समाजातील सर्व संस्थानचा पाया आर्थिक घटकावर आधारित
अ. स्त्रीवादी दृष्टिकोन ब. मार्क्सवादी दृष्टिकोन क. कार्यवादी दृष्टिकोन ड. यापैकी नाही
Option 2
- 8 हा अमेरिकन सिद्धान्तकार आणि तत्वज्ञ होता.
अ. एमिल दुर्खीम ब. ईव्हान इलिच क. कार्ल मार्क्स ड. टोलकॉट पार्सन्स
Option 2
- 9 यांनी सब्जेक्षण ऑफ तुमेन हा ग्रंथ लिहिला.
अ. हर्बर्ट स्पेन्सर ब. जे.एस. मिल्ल क. कार्ल मार्क्स ड. ईव्हान इलिच
Option 2
- 10 मते कामगारांच्या शक्तीच्या कौशल्याचे पुनर्रत्पादन आणि सत्ताधारी वर्गाच्या विचारप्रणालीचे समाजीकरण.
अ. लुईस अल्थुसार ब. एलीस रॉसी क. लिंडा गार्डन ड. यापैकी नाही
Option 1
- 11 सामाजीकरणाच्या प्रक्रियेत व्यक्ती आपली आत्मसात असते.
अ. संस्कृती ब. भाषा क. जात ड. धर्म
Option 1
- 12 समाजीकरण हे शाळेचे महत्वाचे कार्य आहे असे यांनी म्हंटले आहे.
अ. ऑगस्ट कोमट ब. मॅक्स वेबर क. एमिल दुर्खीम ड. विल्फ्रेड पॅरेटो
Option 3

13 यांनी समाजात स्थैर्य निर्माण करणाऱ्या घटकांच्या अभ्यास इतके महत्व परिवर्तन घडवून आणणाऱ्या घटकांना दिले आहे.

अ. टालकॉट पार्सन्स ब. एमिल दुर्खीम क. ऑगस्ट कोम्त ड. कार्ल मार्क्स

Option 3

14 वर्ग सामाजिक सुधारणेच्या चळवळी सुरु करतो.

अ. सुशिक्षित ब. अशिक्षित क. अडाणी ड. यापैकी नाही

Option 1

15 हा विविध समूहांच्या श्रेणी रचनेवर संघटीत झालेला असतो.

अ. व्यक्ती ब. समाज क. समुदाय ड. यापैकी नाही

Option 2

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

1 शिक्षणव्यवस्थेतील आंतरक्रिया .

Ans:

2 स्वातंत्र्यप्राप्तीचा काळ .

Ans:

3 स्त्रीवादी दृष्टिकोन.

Ans:

4 सामाजिकरणाचे उद्दिष्टे.

Ans:

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

1 शिक्षण व सामाजिक स्तरीकरण .

Ans:

2 शिक्षणाविषयीचा सांस्कृतिक पुनरुत्पादनाचा दृष्टिकोन .

Ans:

3 शिक्षण आणि आधुनिकीकरण लिहा

Ans:

4 सामाजिक गतिशीलतेचे प्रकार .

Ans:

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

1 शिक्षणाच्या समाजशास्त्राचा विकास विशद करा.

Ans:

2 डेव्हिस आणि मूर यांचा शिक्षणाचा समाजशास्त्रीय कार्यवादी दृष्टिकोन स्पष्ट करा.

Ans:
